

Aan de leden van de raad

Datum : 4 februari 2025
Zaaknummer : 4389674
Contactpersoon : Stefan van Tongeren
Telefoonnummer : 026 377 1798

Onderwerp: Schriftelijke vragen art. 44 Rvo over Fraude in de zorg

Geachte voorzitter en leden,

De raadsleden Kumas van de fractie VVD en Groot van Arnhem Centraal hebben ons bij brief, ingekomen 20 november 2024, schriftelijk vragen gesteld op grond van artikel 44 van het Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem over [Fraude in de zorg](#).

Ter beantwoording van deze vragen delen wij u het volgende mee.

1. *Hoeveel meldingen zorgfraude WMO en Jeugdwet zijn er dit jaar bij het Meldpunt binnengekomen en hoe verhoudt zich dit tot 2023?*

We informeren uw raad over het aantal meldingen zorgfraude Wmo en Jeugdwet door het overleggen van een jaarverslag van de toezichthouders Wmo en Jeugdwet. In hun recent verschenen jaarverslag over 2024 (bijgevoegd) is onderstaande tabel opgenomen:

JAAR	AANTAL MELDINGEN
2024	29
2023	31
2022	29
2021	20
2020	56
2019	54
2018	62
2017	26
2016 ¹	2

Het aantal meldingen via de [website Meldpunt Zorgfraude](#) van de gemeente Arnhem is daarmee vrijwel gelijk gebleven. In andere gemeenten zien we een dalende trend in het aantal

¹ Het Meldpunt zorgfraude Wmo en Jeugdwet kwam pas eind 2016 in de lucht.

Datum: 4 februari 2025
Zaaknummer: 4389674
Pagina: 2

meldingen. Het landelijk opererend Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ) signaleert in haar Rapport Signalen fraude in de zorg 2023 dat het aantal door gemeenten ingediende signalen met 20% was afgenomen.

Het verhogen van de meldingsbereidheid bij wijkcoaches, regisseurs Werk en Inkomen, jongerenwerkers, wijkagenten en inwoners over mogelijke misstanden bij zorgaanbieders zal een belangrijk onderdeel blijven uitmaken van het werkprogramma 2025 van de toezichthouders.

2. *Zijn de rechtmatigheidsonderzoeken en het toezicht op de kwaliteit van de zorgverlening in het kader van de WMO en jeugdzorg sinds mei 2023 geïntensiveerd?*

We hebben onlangs de onderzoekscapaciteit kunnen vergroten door een nauwere samenwerking met Duiven, Westervoort en Zevenaar. In opdracht van deze gemeenten is een extra toezichthouder aan het team toegevoegd. We sporen de andere regiogemeenten aan om ook aan te haken.

In algemene zin geldt dat het toezicht op zorgaanbieders de afgelopen jaren is geïntensiveerd; zie ook de raadsbrief [Voortgang toezicht op zorgaanbieders \(Wmo en jeugdzorg\) Arnhem](#)

3. *A. In hoeveel gevallen was er sprake van onrechtmatig verkregen zorggelden en/of levering van slechte zorg? Om welk bedrag gaat het in totaal en hoeveel daarvan is al teruggevorderd?*
B. Naar hoeveel gevallen lopen er op dit moment nog onderzoeken en wat is de omvang: zowel in aantallen als in bedragen? Kan het College daar iets over zeggen?

We willen eerst benadrukken dat niet alle onderzoeken en terugvorderingen zijn gedaan op zorgaanbieders met criminele intenties. Geregeld is het voorgekomen dat zorgaanbieders werknemers in dienst hadden die niet over de juiste kwalificaties beschikten. Hierbij was er lang niet altijd sprake van kwade opzet. Daarom heeft de regionale inkooporganisatie medio 2022 een brief gestuurd aan de gecontracteerde zorgaanbieders waarin (nog) duidelijker staat verwoord welke diploma's geaccepteerd worden. We moedigen zorgaanbieders aan om bij twijfel contact op te nemen met de regionale inkooporganisatie.

- A. In 23 onderzoeken concludeerden we dat zorgaanbieders onrechtmatig bedragen in rekening hadden gebracht. Van deze zorgaanbieders vorderden we een bedrag terug van afgerond 2,5 miljoen euro. Hiervan is reeds 1,1 miljoen euro betaald. Voor het nog openstaande bedrag is een aantal betalingsregelingen overeengekomen of loopt er een civiele procedure bij de rechtbank ter vaststelling van de vordering. In een aantal gevallen is invordering (nog) niet mogelijk gebleken, bijvoorbeeld door een faillissement van de zorgaanbieder.
- B. Op dit moment lopen er 2 onderzoeken naar een mogelijke onrechtmatigheid. Het is nog onduidelijk welk bedrag hiermee gemoeid is.

Datum: 4 februari 2025
Zaaknummer: 4389674
Pagina: 3

4. *Worden zorgcontracten voortgezet nadat er is gebleken dat er zich onrechtmatigheden hebben voorgedaan?*

Zie vraag 5.

5. *Zo ja, op basis van welke argumenten?*

Iedere situatie is anders, we wegen telkens alle opties zorgvuldig af. Indien de kwaliteit van zorg weer voldoende op peil is en blijkt dat de huidige zorgverleners wel over de juiste kwalificaties beschikken, dan is er geen reden om een zorgcontract te ontbinden en wordt dit voortgezet. Vooral wanneer er geen vermoeden is van criminele intenties of opzettelijk kwaadwillend handelen zal het beëindigen van contracten niet onze eerste keuze zijn. Dan stellen we de zorgaanbieder in staat om de fout te herstellen en verbeteringen door te voeren. Uiteraard zullen we bij zorgaanbieders waarvan kwaadwillendheid bewezen kan worden of geen intentie tot kwaliteitsverbetering hebben het contract ontbinden met de gemeente Arnhem.

6. *Wat kan het college doen om het gebruik van valse vog's en diploma's te signaleren en aan te pakken?*

Op dit moment worden VOG's en diploma's standaard proactief bij aanmelding gecontroleerd en signaalgestuurd gedurende contractering. Bij kwaliteits- en rechtmatigheidsonderzoeken vindt ook tussentijdse controle van VOG's en diploma's plaats. Het periodiek opvragen en tussentijds toetsen van VOG's en diploma's bij alle aanbieders brengt extra kosten en administratieve lasten met zich mee voor zorgaanbieders, Inkoop-SDCG en gemeenten. We kiezen er voor om dit nu alleen bij signalen te doen en te toetsen via de kwaliteits- en rechtmatigheidsonderzoeken.

7. *Heeft het College inzicht in de omvang van de WLZ-fraude binnen onze gemeente?*

Nee, helaas (nog) niet. Wij delen uw zorgen hierover. Hoewel we niet verantwoordelijk zijn voor deze zorgvorm betreffen het wel degelijk Arnhemse inwoners en ontwricht dit ook de Arnhemse maatschappij. Als eerste stap onderzoeken wij nu aard en omvang van zorgfraude specifiek in Malburgen. We doen dat in pilotvorm in Malburgen, omdat we weten dat daar een grote groep Arnhemmers in een kwetsbare positie zitten die potentieel slachtoffer zouden kunnen zijn. De resultaten van dit onderzoek zullen we via een raadsbrief met u delen.

8. *Wat kan het College doen om óók deze criminele activiteiten, gericht op onze kwetsbare bewoners, op te sporen en aan te pakken?*

We vinden het onze verantwoordelijkheid om hier paal en perk aan te stellen omdat de slachtoffers van dit misbruik kwetsbare Arnhemmers zijn. We halen de samenwerking aan met

Datum: 4 februari 2025
Zaaknummer: 4389674
Pagina: 4

ketenpartners en wijzen hen op hun verantwoordelijkheid met betrekking tot dit misbruik. Verder onderzoeken we op dit moment de mogelijkheden om als lokale overheid handelingsperspectief te ontwikkelen op deze doelgroep. We doen dat gemeentebreed met verschillende afdelingen met als doel om onze slagkracht aanzienlijk te vergroten. Echter, er zitten grenzen aan onze mogelijkheden omdat gemeentes niet de verantwoordelijkheid dragen voor Wlz-zorg, dus ook niet de controle en handhaving aansturen.

9. *Welke concrete afspraken hebben de gesprekken met de landelijke overheid en andere gemeenten, om samen te zorgen voor meer barrières om fraude door zzp'er in de zorg en zorgfraude in het algemeen tegen te gaan, tot nu toe opgeleverd?*

De landelijke aandacht heeft geleid tot betere wettelijke grondslagen voor de deling van informatie. Tevens hebben samenwerkingsverbanden als het RIEC van zorgfraude een prioriteit gemaakt en ook het IKZ krijgt meer en betere grondslag om gegevens te delen. Wat ons betreft gaat deze ontwikkeling van de landelijke overheid te traag en met te weinig prioriteit. Zo is de opsporingscapaciteit op zorgfraude erg beperkt, waardoor de pakkans erg gering is. We zijn ambtelijk gestart met een lobby richting de landelijke overheid om meer aandacht, prioriteit en beter handelingsperspectief te krijgen.

10. *Hoe controleert de gemeente of zorgverleners in de jeugdzorg geregistreerd zijn in het SKJ-beroepsregister?*

Zowel bij inschrijving als gedurende de contractfase controleren we actief de SKJ-registraties. Gedurende de inkoopfase controleren we per ingeschreven aanbieder alle medewerkers die een SKJ-registratie hebben middels het medewerkersoverzicht dat door aanbieder moet worden aangeleverd. Bij kleine aanbieders vindt hierin een 100% controle plaats, bij grote aanbieders vindt dit plaats op basis van een steekproef. Gedurende de contractfase wordt proactief getoetst op SKJ-registratie d.m.v. het opvragen van medewerkersoverzichten bij onder andere aanbieders die in de contractmonitoring zitten en bij het aanmelden van onderaannemers.

De toezichthouders toetsen in rechtmatigheidsonderzoeken of zorgverleners zijn ingeschreven in het SKJ-beroepsregister, indien het gedeclareerde zorgproduct dit vereist.

11. *Hoe vaak is het voorgekomen dat zorgverleners zonder geldige SKJ-registratie actief zijn in de zorg binnen onze gemeente?*

In alle onderzoeken van onze toezichthouders is in een viertal gevallen geconstateerd dat zorgverleners werden ingezet zonder een geldige SKJ-registratie, maar wij realiseren ons dat dit waarschijnlijk niet het volledige beeld geeft. We vinden het niet acceptabel, dat zorgverleners worden ingezet zonder geldige SKJ-registratie bij zorgvormen waarvoor dit wel vereist is. Het werken met kinderen, jongeren en hun ouders/verzorgers vraagt namelijk om

Datum: 4 februari 2025
Zaaknummer: 4389674
Pagina: 5

specifieke expertise. Beroepsregistratie laat aan jeugdigen, ouders en opdrachtgevers zien dat professionals de ervaring, kennis en vaardigheden bezitten om goede hulp te bieden in complexe situaties. Ook tonen professionals hiermee aan continu te werken aan hun vakbekwaamheid, dat zij investeren in de kwaliteit van hun vakkennis en zich conformeren aan de ethische normen van hun beroepsgroep.

Om die reden moet een medewerker voor het mogen bieden van het product 'begeleiding specialistisch Jeugd' minimaal beschikken over een zorggerelateerd hbo-diploma én een SKJ-registratie. Zoals aangegeven constateerden we in een viertal gevallen dat niet elke medewerker die door de zorgaanbieder was ingezet op begeleiding specialistisch Jeugd over een SKJ-registratie beschikte. We vinden dat bijzonder kwalijk en hechten eraan te benadrukken dat niet alleen de gemeente, maar vooral ook de betreffende (jeugdige) inwoners hierdoor zijn benadeeld. Zij ontvingen niet de ondersteuning die zij nodig hadden én waarvoor zij geïndiceerd waren. De bij de gemeente in rekening gebrachte tarieven voor de door onvoldoende gekwalificeerde medewerkers verleende begeleiding zijn onrechtmatige declaraties. Deze declaraties zijn teruggevorderd.

12. *Wordt er periodiek gecontroleerd op de geldigheid van SKJ-registraties? En gebeurt dat ook bij alle zzp'ers die als onderaannemer werkzaam zijn?*

Zie beantwoording vraag 10.

13. *Op welke manier neemt de gemeente actief haar verantwoordelijkheid onder de Wet DBA met betrekking tot de plichten die gelden voor zowel hoofdaannemers, onderaannemers als de ZZP'ers die daaronder werkzaam zijn?*

In de [algemene inkoopdocumenten](#) artikel 3 lid 7 staat het volgende:

'Indien opdrachtnemer gedurende de uitvoering van de opdracht gebruik wenst te maken van één of meer onderaannemers en/of de bij inschrijving aangegeven onderaannemers wil wijzigen, dient opdrachtnemer dit actief aan te geven bij de betreffende vraag in CTM. Opdrachtnemer dient in het hiervoor beschikbare format in te vullen, waar hij aangeeft welke onderaannemers dit betreft en voor welke uitvoerende onderdelen van de opdracht de onderaannemer zal worden ingezet. De hoofdaannemer is volledig aansprakelijk voor de uitvoering van de gehele opdracht en dient daadwerkelijk te kunnen beschikken over de noodzakelijke inzet, activiteiten en financiële of andere middelen van de onderaannemer(s) gedurende de uitvoering van de opdracht. Wanneer de overeenkomst is ingegaan, mag opdrachtnemer slechts een onderaannemer vervangen (en/of inschakelen) na goedkeuring door de opdrachtgever. De in te schakelen onderaannemer dient in alle gevallen te voldoen aan de in deze aanbestedingsprocedure gestelde (minimum)geschiktheidseisen en alle overige voorwaarden en eisen. In alle gevallen waar opdrachtnemer gebruik maakt van een onderaannemer dient hij als hoofdaannemer ten minste 80% van het met de opdrachtgever overeengekomen tarief, aan onderaannemer, te vergoeden.'

Datum: 4 februari 2025
Zaaknummer: 4389674
Pagina: 6

Hiermee ligt de volledige verantwoordelijkheid bij de gecontracteerde zorgaanbieder en de eventuele onderaannemers. Gemeente Arnhem heeft als opdrachtgever geen [ketenaansprakelijkheid](#).

14. *Hoe controleert de gemeente de inzet en bevoegdheden van onderaannemers binnen zorginstellingen?*

Primair is de hoofdaannemer (gecontracteerde zorgaanbieder) aan zet om te zorgen dat de onderaannemer kwalitatief goede zorg levert en er rechtmatig zorg wordt gedeclareerd. Hoofdaannemers zijn verplicht om onderaannemers (waar zzp'ers ook onder vallen) aan te melden bij de regionale inkooporganisatie Inkoop-SDCG. Elke aangemelde onderaannemer (dus ook de zzp'er) wordt sinds oktober 2021 door Inkoop-SDCG getoetst op diploma, verklaring omtrent gedrag en inschrijving in de Kamer van Koophandel.

15. *Hoe vaak zijn er in de afgelopen jaren misstanden geconstateerd bij onderaannemers?*
Er zijn geen misstanden bekend van onderaannemers.

16. *Zijn er signalen dat zorgverleners onder een andere naam werken dan hun eigen naam, mogelijk in verband met witwassen of criminele netwerken?*
In Arnhem zijn hier geen concrete signalen bij ons bekend.

17. *Hoe voorkomt en signaleert de gemeente dergelijke schijnconstructies?*
De bestuurders en zorgverleners van gecontracteerde partijen dienen te allen tijde bekend te zijn bij de Inkoop-SDCG, inclusief VOG en behaalde diploma's. Hier wordt op gecontroleerd.

18. *Hanteert de gemeente de afspraak om bij onderaannemers facturatie voor minstens 55% op de g-rekening te laten plaatsvinden? Waarom wel of waarom niet?*
Nee, hierover zijn geen specifieke afspraken gemaakt, omdat dit geen wettelijke verplichting is.

19. *Eist de gemeente van hoofd- en onderaannemers een recent bewijs van de Belastingdienst waaruit blijkt dat zij voldoen aan alle betalingsverplichtingen bij de Belastingdienst?*

Bij inschrijving dient de hoofdaannemer een verklaring betalingsgedrag nakoming fiscale verplichtingen te overleggen, waarmee de aanbieder kan aantonen te voldoen aan alle betalingsverplichtingen. Van onderaannemers wordt geen bewijs opgevraagd.

20. *Is het voor hoofd- en onderaannemers verplicht om aangesloten te zijn bij een branchevereniging? Waarom wel of waarom niet?*

Nee. In de regionale inkoop Eisen zijn voldoende eisen gesteld voor het leveren van kwalitatief goede zorg en het nemen van maatregelen bij het onrechtmatig declareren van zorg. We

Datum: 4 februari 2025
Zaaknummer: 4389674
Pagina: 7

vinden het niet nodig om daarbovenop een keurmerk of lidmaatschap van een branchevereniging verplicht te stellen en alle zorgaanbieders te belasten met extra kosten en administratieve verplichtingen.

21. *Wat zijn volgens het College de voordelen van aansluiting bij een branchevereniging, en in hoeverre draagt dit bij aan het voorkomen van fraude en het verhogen van de kwaliteit van zorgverlening?*

Zie het antwoord op vraag 20. Het aansluiten bij een branchevereniging kan zeker voordelen opleveren voor een zorgaanbieder, maar we laten die keuze aan de zorgaanbieder. De zorgaanbieder kan zelf een afweging maken tussen de kosten van het lidmaatschap en de voordelen die dit lidmaatschap met zich meebrengt voor de betreffende zorgaanbieder.

Naast een onderlinge ketensamenwerking en kennisopbouw op het gebied van kwaliteit en rechtmatigheid van zorg, kan het opstellen van onderlinge kwaliteits- en rechtmatigheidsnormen bijdragen aan het voorkomen van fraude en het verhogen van de kwaliteit van zorgverlening.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlage: Jaarverslag 2024 van de toezichthouders rechtmatigheid Wmo en jeugdzorg